

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ โลกที่ไร้พรมแดน หรือสังคมข่าวสารข้อมูล ที่ทุกประเทศในโลกรวมทั้งประเทศไทยเสมือนสังคมเดียวกัน ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมมีผลกระทบ ถึงกันอย่างรวดเร็วและทั่วถึง รวมทั้งก่อให้เกิดกระแสการแข่งขันเชิงคุณภาพขึ้นในสังคมโลก ซึ่งพื้นฐานดั้งเดิมของคนไทย คือสังคมเกษตรกรรมและเป็นสังคมที่ยึดถือประเพณีชาวบ้าน คนไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้และทักษะความสามารถที่จะปรับตนเองเพื่ออยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีความสุข ในขณะที่เดียวกันต้องสามารถร่วมมือกันในการพัฒนา ประเทศให้แข่งขันกับนานาประเทศในสังคมโลกได้ โดยยังคงดำรงเอกลักษณ์และคุณค่า ของความเป็นไทยไว้ สิ่งสำคัญที่จะทำให้ประเทศชาติเกิดความเจริญก้าวหน้าได้ จำเป็นต้องใช้ การศึกษาเป็นเครื่องมือ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่สามารถสร้างและพัฒนาคนไทย ให้มีความรู้ความสามารถในทุกด้านได้อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต ซึ่ง วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ (2547 : 3) กล่าวว่า การศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่จะพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เมื่อคนมีคุณภาพ ก็จะสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้ สำหรับ วิชัย ต้นศิริ (2544 : 170) สรุปว่า การศึกษาเท่านั้นที่จะเป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนให้เกิดความเข้าใจ การยอมรับหรือปฏิเสธ และเป็นกระบวนการของเหตุผลที่จุดให้มนุษย์ขึ้นมาจากความ โง่เขลา งมงายหรือการหลงผิด ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้ ชีระ รุญเจริญ (2544 : 6) กล่าวว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือพัฒนาประชากรและประเทศชาติ การพัฒนาประเทศจะดำเนิน ไปได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพจะต้องอาศัยระบบการศึกษาที่ได้รับการพัฒนามาดีแล้ว สรุปได้ว่า การให้การศึกษาที่มีคุณภาพแก่ประชากรของประเทศจึงเป็นเรื่องสำคัญ

ในระยะเวลาที่ผ่านมา แม้ว่ารัฐบาลจะได้พยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของคนไทยมาโดยตลอด แต่ผลจากการประเมินความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติ ของนักเรียนไทย เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเดียวกันยังจัดว่าอยู่ใน ระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ ด้วยเหตุนี้ จึงเกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้นในประเทศไทย เพื่อมุ่งที่จะ แก้ปัญหาและพัฒนาสังคมไทยโดยยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้นให้มีมาตรฐานสูงเทียบเท่า ระดับสากล สอดคล้องกับทิศทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และโลกในยุคโลกาภิวัตน์

โดยจะเห็นได้จากการประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 และมาตรา 7 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกระบวนการเรียนรู้ ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษา ผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากลตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และข้อกำหนดในรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในมาตรา 80 ได้บัญญัติว่า รัฐต้องพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการจัดการศึกษาไทยในทุกระดับ และทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผน การศึกษาแห่งชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้า ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการกระจาย อำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชนจัดและ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้อง กับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตลอดทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 37 ระบุว่าการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ยึดเขตพื้นที่การศึกษา โดยคำนึงถึง ระดับของการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน สถานศึกษา จำนวนประชากร วัฒนธรรมและความเหมาะสม กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและ เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ อันจะ เป็นการพัฒนาการศึกษาแก่นักเรียนให้สัมฤทธิ์ผลและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่ารัฐให้ความสำคัญของการศึกษา และใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ไทยให้มีคุณภาพ เพื่อให้สามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า แข่งขันกับนานาประเทศ

ในสังคมโลกได้ แต่จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546 เจริญ ภัคดีวานิช (2547 : 1-2) กล่าวว่า ผลการสอบวัดผลคุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมทุกชั้นมีสัดส่วนของนักเรียนที่ต้องปรับปรุงสูงกว่าร้อยละ 20 ในเกือบทุกรายวิชา ประกอบกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสองของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่า การประเมินคุณภาพโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552 จำนวน 20,535 โรงเรียน พบว่า มาตรฐานการศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง คือ มาตรฐานด้านผู้เรียน ได้แก่ ด้านความสามารถในการคิดและด้านทักษะตามหลักสูตร มาตรฐานด้านครู ได้แก่ ด้านความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมาตรฐานด้านผู้บริหาร ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและสื่อการสอน ในส่วนของการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในระดับเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2552 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 (2552 : 5-6) ได้สรุปผลไว้ ดังนี้ คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยีร้อยละ 32.06, 38.41, 24.04, 28.21, 28.01, 53.31, 30.90 และ 29.84 ตามลำดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 คือร้อยละ 38.06, 30.73, 18.77, 23.35, 28.03, 42.52, 33.84 และ 29.97 ตามลำดับ โดยวิชาสุขศึกษาและพลศึกษามีคะแนนเฉลี่ยร้อยละสูงสุด คือ ร้อยละ 42.52 และวิชาภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำสุด คือ ร้อยละ 18.77

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 สะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้คือระดับดี โดยเฉพาะผลการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งให้เห็นถึงความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนของนักเรียน การสอนของครู และการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาว่า อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง แสดงให้เห็นว่าการจัดการศึกษาในปัจจุบันยังไม่ประสบความสำเร็จ โรงเรียนยังไม่สามารถจัดการศึกษาที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติได้ การจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำสูงสุดของโรงเรียนต้องเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นผู้นำทางการศึกษา คือ มีวิสัยทัศน์ มีความรู้

ความสามารถ และให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการมากกว่างานอื่น ๆ เน้นการพัฒนาให้เกิดขึ้น โดยตรงกับนักเรียนมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่สังคมไทยต้องการ ซึ่งจากการศึกษากรอบแนวคิดในการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ (2550 : 29-51) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจงานวิชาการตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงฯ ออกเป็น 17 ด้าน ส่วนกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 32) ได้เสนอขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา 12 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดทั้งสองส่วนมาสังเคราะห์เข้าด้วยกัน ทำให้ได้กรอบแนวคิดในการบริหารงานวิชาการใหม่ ออกมา 14 ด้าน ซึ่งมีความครอบคลุมขอบข่ายในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ในส่วนของข้อเสนอแนะ พบว่า ระดับการปฏิบัติงานวิชาการยังอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประเด็นระดับปัญหานั้นยังมีอยู่ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วในช่วงที่มีการปรับเปลี่ยนการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มาเป็นหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทำให้การบริหารงานวิชาการในเรื่องต่าง ๆ มีปัญหาค่อนข้างมาก ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นทั้งนี้เพราะงานวิชาการเป็นหัวใจหลักในการบริหารสถานศึกษา

ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยคาดหวังว่าผลของการวิจัยจะเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการของตนเอง และโรงเรียน รวมทั้งจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 อยู่ในระดับใด
2. ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำแนกตามสถานภาพแตกต่างกันหรือไม่
3. ข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ว่าอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ตามความคิดเห็นของบุคลากร โรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล และโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ
4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

สมมติฐานการวิจัย

บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาขอบข่ายและภารกิจงาน ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 17 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550 : 29) สัมเคราะห์ร่วมกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 32 – 38) กำหนดเป็นกรอบแนวคิดใหม่ จำนวน 14 ด้าน ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ประธานกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และประธานนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ปีการศึกษา 2553 จาก 55 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 220 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และประธานนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 192 คน โดยมีรายละเอียดในการสุ่ม ดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ เครจซี และมอร์แกน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43) จากจำนวนโรงเรียน 55 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง 48 โรงเรียน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลาก

2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ตามสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง สถานภาพละ 1 คน ที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกัน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพ จำแนกเป็น

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา

3.1.2 ผู้แทนครู

3.1.3 ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1.4 ประธานนักเรียน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ตามกรอบแนวคิดในการบริหารงานวิชาการทั้ง 14 ด้าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ระดับการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผลการดำเนินการหรือการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกชนิด ตามเกณฑ์ที่เป็นร้อยละ หรือที่กำหนดไว้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ หรือ งานหรือกิจกรรมที่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาได้กำหนดให้มีขึ้น เพื่อกระตุ้นให้มีการพัฒนางานด้านวิชาการ ภายใต้ขอบข่ายและภารกิจงาน

ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 17 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2550 : 29) สังกะระห์ร่วมกับขบข่ยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ด้าน (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2546 : 32 – 38) กำหนดเป็นกรอบแนวคิดใหม่ จำนวน 14 ด้าน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมให้มีการศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วม การอบรมการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดหาสื่อ อุปกรณ์ และกระบวนการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดให้สอดคล้องกับผู้เรียนและบูรณาการกับการเรียนรู้ในท้องถิ่น การนิเทศการเรียนการสอนเรื่องการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การติดตามประเมินผลการจัดทำและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการร่วมมือกันปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามความเหมาะสม

2. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้อะและกระบวนการเรียนรู้ตามสาระหน่วยการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรม ค่านิยมที่ด้งาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม จัดกิจกรรมพัฒนาครูผู้สอน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดให้มีการนิเทศร่วมประชุมปรึกษาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดกระบวนการเรียนการสอน

3. การวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมให้ครูทำแผนการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลโดยการเน้นการประเมินตามสภาพจริง การพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐานและมีการเทียบโอนความรู้ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ทางด้านงานวิจัย การบริการเอกสารเสริมความรู้เกี่ยวกับการวิจัยแก่บุคลากรในสถานศึกษา ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องและให้มีประสิทธิภาพส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลงาน

การวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

5. การพัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี หมายถึง การจัดส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน การสนับสนุนให้ครูจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการสอนและการพัฒนางานด้านวิชาการ การประสานความร่วมมือกันในการผลิต การจัดหาพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและงานวิชาการร่วมกับบุคคลองค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันอื่น และการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครูและสถานศึกษาอื่น ๆ การส่งเสริมให้มีการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ร่วมกัน และการสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งการเรียนรู้โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

7. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การวางแผนดำเนินการจัดระบบนิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา การนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย การประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา การติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาและเครือข่ายการนิเทศการศึกษา และการส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันเองภายในสถานศึกษา

8. การแนะแนว หมายถึง การจัดระบบกระบวนการแนะแนวการศึกษาภายในสถานศึกษา การดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูผู้สอนทุกคน การติดตาม ประเมินผลการจัดการระบบกระบวนการแนะแนวและการศึกษาในสถานศึกษา และการประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น

9. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัด ระบบโครงสร้าง เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษา การวางแผน ดำเนินการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา การประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และการส่งเสริมให้ครูจัดทำรายงานผลการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

10. การส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ หมายถึง การศึกษาสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการของชุมชน การจัดให้ความรู้ เทคนิค ทักษะทางวิชาการ พัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างความรู้ทักษะวิชาชีพ และคุณภาพวิชาชีพของประชาชน ในชุมชน การส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ ของสถานศึกษา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล องค์กร ชุมชน

11. การประสานความร่วมมือพัฒนาวิชาการกับองค์กรอื่น หมายถึง การส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาวิชาการและเผยแพร่กับหน่วยงาน องค์กร สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ การประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการระหว่างสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา การส่งผลงานนักเรียนเข้าประกวด การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร และการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมมือกันในการพัฒนาทางวิชาการในระหว่างครูและสถานศึกษา แข่งขัน-ประกวดครูดีเด่น

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวและหน่วยงานภายนอก หมายถึง การสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูเผยแพร่ความรู้ให้หน่วยงานอื่น การสำรวจข้อมูล แหล่งที่ให้การจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา การนำผลงานทางวิชาการเผยแพร่แก่ชุมชน บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถานศึกษาอื่น ๆ จัดนิทรรศการ และการจัดให้มีแหล่งศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคคล องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น และการพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการอยู่เสมอ

13. ด้านการวางแผนและจัดทำระเบียบแนวปฏิบัติด้านวิชาการ หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกันการจัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน การตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง การนำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ และการตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

14. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตร สถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการเรียนการสอนการจัดทำหนังสือ หนังสือ เสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการ เรียนการสอน และการตรวจพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

สถานภาพ หมายถึง บทบาท หน้าที่ หรือตำแหน่งที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ซึ่งแบ่ง ออกเป็น

1. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ในโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ปีการศึกษา 2553
2. ผู้แทนครู หมายถึง ครูที่ได้รับเลือกเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ปีการศึกษา 2553
3. ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง ผู้ที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้ง จากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ปีการศึกษา 2553
4. ประธานนักเรียน หมายถึง นักเรียนที่ได้รับเลือกตั้งจากนักเรียนใน โรงเรียน มัธยมศึกษานั้น ๆ เพื่อทำหน้าที่เป็นประธานนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 ปีการศึกษา 2553

บุคลากร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ประธานกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และประธานนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 ปีการศึกษา 2553

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 24 ทราบ ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานวิชาการ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ทราบข้อสนเทศในการปฏิบัติงานวิชาการ โดยภาพรวมระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานวิชาการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ข้อสนเทศในการนำไปกำหนดนโยบายในการปฏิบัติงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของประเทศบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายการศึกษาของชาติต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY